

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/129/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010577
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6718010577.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Jána Bobora, v trestnej veci obžalovaného Z. Q., za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a iné Tr.zák., na verejnom zasadnutí dňa 16. januára 2020, o odvolaní okresného prokurátora vo Zvolene proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/110/2018 zo dňa 24.07.2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/110/2018 zo dňa 24.7.2019 bol obž. Z. Q. uznaný za vinného v bode 1) rozsudku za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. a v bode 2) rozsudku za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr.zák. Uvedených trestných činov sa dopustil obžalovaným, že
v bode 1/

dňa 01.12.2017 v čase okolo 21.36 h v E., okres E. na V. X., pri bankomate K. K. fyzicky napadol A. N. nar. XX.XX.XXXX. tým spôsobom, že keď si tento vybral z bankomatu peňažnú hotovosť vo výške 100 €. tomuto prechádzajúc popri ňom z pravej sírany vytrhol z pravej ruky bankovku v nominálnej hodnote 100 €. pričom potom, ako chcel obžalovaný z miesta ujsť. ho A. N. chytil zozadu za bundu, za túto ťahal obžalovaného, ktorý si následne bundu vyzliekol. túto A. N. z rúk vytrhol a následne z miesta ušiel, čím spôsobil A. N. nar. XX.XX.XXXX. trvalé bytom K. XXX odcudzením finančnej hotovosti škodu vo výške 100 € a následným fyzickým útokom aj zranenia a to povrchové poranenie vlasatej kože hlavy, povrchové poranenia zápästia a ruky a iné povrchové odreniny, ktoré zranenia by si vyžiadali práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia v trvaní do 7 dní.

v bode 2/

dňa 23.10.2017 na Ul. P. E. č. XX. E., okres E., v mieste svojho posledného trvalého bydliska osobne prevzal výzvu Okresného súdu Zvolen 4T 128/2017 zo dňa 18.10.2017 na nastúpenie výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen zo dňa 27.07.2017. sp. zn. 417128/2017. právoplatným a vykonateľným dňa 20.09.2017. pričom na výkon trestu mal nastúpiť do Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica najneskoršie do 14.00 h dňa 13.11.2017, čo neurobil a do uvedeného termínu nenastúpil na výkon trestu.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 2 Tr.zák. s použitím § 37 písm. h/, m/, § 38 ods. 2, 4 Tr.zák. , § 41 ods. 1 Tr.zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pričom súčasne prvostupňový súd podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Rovnako tak prvostupňový súd v zmysle ust. § 287 ods. 1 Tr.por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti VŠZP, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava, škodu vo výške 24,44 €.

Oproti pôvodne podanej obžalobe prvostupňový súd upravil právnu kvalifikáciu, kde v obžalobe prokurátor kvalifikoval konanie obžalovaného v skutku č. 1 ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr.zák., prečin krádeže podľa § 212 dis, 2 písm. b/ Tr.zák.

V prípade zmeny právnej kvalifikácie prvostupňový súd poukazuje na výpoveď obžalovaného, ktorý už v prípravnom konaní a taktiež i na hlavnom pojednávaní v podstate nemenil svoje výpovede a uviedol, že v kritickom čase bol poškodený pod vplyvom alkoholu, pričom mu potiahol z pravej ruky bankovku v hodnote 100,- €, ktorá pritom sa roztrhla na polovice, pričom z miesta činu chcel ujsť, avšak poškodený ho chytil za bundu, za ktorú ju ťahal, preto si ju vyzliekol a poškodenému sa z rúk vytrhol a ušiel preč. Rozhodne poprel, že by poškodeného v kritickom čase sotil, resp. že by tento v dôsledku tohto spadol na zem, pričom z miesta činu odišiel len s polovicou roztrhutej 100-eurovej bankovky. Následne potom, keď sa vrátil na miesto činu, boli tam dvaja neznámi muži, z ktorých jeden držal v ruke roztrhnutú časť bankovky, pričom tomuto povedal, že je to jeho a zobral si túto roztrhnutú bankovku a peňaženku poškodeného položil na novinový stánok. V prípade skutku č. 2 obžalovaný v plnom rozsahu doznal spáchanie tohto skutku.

Prvostupňový súd v odôvodnené svojho rozhodnutia v súvislosti s prekvalifikáciou poukazuje najmä na výpoveď poškodeného A. N., ktorý menil svoje výpovede, pričom pri odstraňovaní rozporov na hlavnom pojednávaní zotrval na tom, že si priebeh skutku, vzhľadom na skutočnosť, že bol pod vplyvom alkoholu, nepamätá. Nevedel uviesť, či si 100-eurovú bankovku pri výbere z bankomatu vložil do peňaženky, alebo ju držal v ruke, či si peňaženku pred skutkom odložil do bundy, alebo či ju držal v ruke, alebo či obžalovaný ho sotil pred skutkom alebo po skutku a ani či došlo k nejakému soteniu alebo naťahovaniu medzi ním a obžalovaným. Jednoznačne však zotrval na tom, že mu bola odcudzená peňaženka. S poukazom na skutočnosť, že poškodený si vzhľadom na ovplyvnenie alkohol na podrobnosti skutku nepamätal, že inkriminovaná peňaženka nebola nájdená ani u obžalovaného a ani na mieste činu, z uvedeného dôvodu potom súd dospel k záveru, že poškodený po výbere finančnej hotovosti z bankomatu a to bankovky nominálnej hodnoty 100,- €, túto bankovku v čase skutku nemal ešte v peňaženke, ale ju držal v ruke, pričom obžalovaný mu túto bankovku potom, ako od neho zozadu prechádzal, z ruky vytrhol, kedy došlo k jej roztrhnutiu. Neočakávané vytrhnutie veci z ruky poškodeného podľa názoru prvostupňového súdu, v danom prípade bankovky je teda privlastnenie si veci poškodeného tým, že sa jej obžalovaný zmocnil, nie je teda lúpežou podľa § 188 ods. 1 Tr.zák., ale ide o krádež. Z výpovede samotného obžalovaného je zrejmé, že poškodený sa ho snažil následne na mieste zadržať, čo sa mu však nepodarilo a z miesta činu ušiel. Taktiež aj z výpovedí C. Z. ako aj R. E. vyplynulo, že obžalovaný po fyzickom napadnutí poškodeného, pri ktorom poškodený spadol na zem, z miesta činu ušiel. Konaniu obžalovaného zodpovedajú aj zranenia poškodeného a to povrchové poranenie vlasatej časti hlavy, povrchové poranenie zápästia a iné povrchové odreniny, kde je teda zrejmé, že obžalovaný sa bezprostredne po krádeži pokúšal uchovať si vec (roztrhnutú 100-eurovú bankovku) násilím.

V súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že obžalovaný bol doposiaľ 8-krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú a násilnú trestnú činnosť, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 4T/128/2017 zo dňa 27.7.2017, právoplatným dňa 20.9.2017, kedy bol odsúdený obžalovaný za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a iné Tr.zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa výpisu Ústrednej evidencie priestupkov MV SR bol obžalovaný za obdobie od 9.8.2008 do 03.09.2018 4-krát postihnutý za priestupky, z toho 2-krát za priestupky majetkového charakteru. Z miesta bydliska nie je obžalovaný bližšie hodnotený. Z uvedeného dôvodu potom súd konštatuje, že v prípade obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca okolnosť, boli zistené však dve priťažujúce okolnosti a to, že obžalovaný spáchal viac trestných činov a že bol už v minulosti za trestný čin odsúdený. Prihliadajúc potom na zásady ukladania trestov, obžalovanému uložil prvostupňový súd úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pričom obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Nakoľko si v adhéznom konaní uplatnila poškodená spoločnosť Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Bratislava, škodu vo výške 26, 44 €, tomuto poškodenému tento riadne uplatnený nárok v adhéznom konaní priznal s tým, že zaviazal obžalovaného túto škodu nahradiť.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne na hlavnom pojednávaní podal odvolanie okresný prokurátor a to čo do výroku o vine, právnej kvalifikácie skutku č. 1) rozsudku a taktiež i proti výroku o treste.

Svoje odvolanie okresný prokurátor zdôvodnil písomným podaním zo dňa 16.9.2019, kde v písomných dôvodoch odvolania uvádza, že s rozhodnutím prvostupňového súdu, kedy zmenil právnu kvalifikáciu skutku č. 1) sa nestotožňuje a je toho názoru, že v danom prípade obžalovaný naplnil zákonné

znaky lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr.zák. Poukazuje pritom na prvotné výpovede poškodeného, ktorý bezprostredne po spáchaní skutku k veci okrem iného uviedol, že v deň skutku si bol vybrať 100,- € , pričom po výbere si túto bankovku vložil do peňaženky, ktorú držal v pravej ruke a následne od chrbta bol napadnutý jemu dovtedy neznámou osobou, ktorá ho chytila dvoma rukami za bundu, začala ju násilím vyzliekať, sotila do neho, v dôsledku čoho spadol na zem, kde potom došlo k odcudzeniu spomínanej veci. Okresný prokurátor tiež akcentuje skutočnosť, že túto svoju výpoveď spontánne zopakoval poškodený na začiatku svojej výpovede na hlavnom pojednávaní. Podľa názoru okresného prokurátora je potrebné tieto spontánne a prvotné vyjadrenia vzhľadom na mentálne vybavenie poškodeného, ako aj skutočnosť, že bol pod vplyvom alkoholu považovať za vyjadrenia opisujúce spôsob vykonania násilia voči jeho osobe, pričom pokiaľ došlo k určitým pochybnostiam v jeho výpovediach, tieto nastali až vtedy, keď v podstate bol dotazovaný na také podrobnosti, na ktoré si nemohol pamätať, pretože skutočne ako priznal, bol pod vplyvom alkoholu. Potom sa v podstate sám poškodený vo svojich výpovediach zamotal a spochybnil, keď uviedol, že ďalej si na nič nepamätá. Okresný prokurátor tiež zdôrazňuje, že poškodený v závere svojej výpovedi uviedol, že si je istý, že mu bola odcudzená aj peňaženka s hotovosťou, avšak s odstupom času si nepamätal na spôsob jej odcudzenia. Vo vzťahu k výpovediam svedkov C. Z. a R. E., ktorí zmenili výpovede na hlavnom pojednávaní, okresný prokurátor konštatuje, že tieto výpovede vykonali títo svedkovia z dôvodu, že chceli v podstate pomôcť svojmu kamarátovi - obžalovanému. Záverom písomných dôvodov odvolania okresný prokurátor akcentuje skutočnosť, že osobe obžalovaného násilie nie je cudzie a že aj v minulosti sa dopustil zločinu lúpeže, za ktorý bol odsúdený, ako aj za iné násilné konanie. Podaním odvolania sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu s tým, aby odvolací súd vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. aby vo veci odvolací súd rozhodol sám.

V rámci odvolacieho konania, nakoľko sa obžalovanému nepodarilo doručiť predvolanie na verejné zasadnutie, bol vydaný dňa 25.11.2019 príkaz na zatknutie, pričom na základe správy OR PZ Zvolen, sp.zn. ORPZ 284/PZV-2019 zo dňa 03.12.2019 možno konštatovať, že obžalovaný sa mieste svojho pobytu nezdržiava už dlhšiu dobu, pričom bol kontrolovaný v zahraničí i tam uviedol nesprávne údaje o svojom pobyte a preto predseda senátu krajského súdu dospel k záveru, že obžalovaný sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine a preto rozhodol, že ďalej sa bude konať v zmysle ust. § 358 a nasl. Tr.por. ako konanie proti ušlému.

V rámci konania proti ušlému bol obžalovanému ustanovený obhajca, ktorý písomne spracoval vyjadrenie k odvolaniu okresného prokurátora, kde v písomných dôvodoch vyjadrenia obhajca obžalovaného uviedol, že ešte predtým, ako obžalovaný vytrhol poškodenému z pravej ruky bankovku v nominálnej hodnote 100,-€, žiadneho násilia sa voči poškodenému nedopustil. Pokiaľ došlo k fyzickému stretu medzi obžalovaným a poškodenému, došlo k nemu až potom, ako poškodenému vytrhol z ruky uvedenú bankovku a preto rozsudok prvostupňového súdu považuje za správny a zodpovedajúci výsledkom dokazovania na hlavnom pojednávaní. S poukazom na túto skutočnosť potom navrhuje odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Vo vzťahu k argumentácii okresného prokurátora uvedenej v odvolaní (ohľadne nesprávnej právnej kvalifikácie skutku č. 1.) rozsudku, krajský súd zdôrazňuje, že podľa § 188 ods. 1 Tr.zák. trestného činu lúpeže sa dopustí ten, kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Naproti tomu trestného činu krádeže, tak ako skutok kvalifikoval prvostupňový súd podľa § 212 ods. 2 písm. b/ Tr.zák., sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia. Esenciálnym rozdielom medzi trestným činom lúpeže a trestným činom krádeže je prítomnosť násilia, resp. jeho hrozby u lúpeže, kde zákonodárca zaradil tieto rozdielne trestné činy i do rôznych hláv a dielov osobitnej časti Tr. zákona podľa objektu (spoločenskej hodnoty) , ktorý má spadať pod ich ochranu. V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že násilie (alebo jeho hrozba) v prípade lúpeže, je prostriedkom na zmocnenie sa cudzej veci a preto tomuto zmocneniu predchádza, kde trestný čin lúpeže je dokonaný už s použitím násilia, či hrozby bezprostredného násilia proti inému v úmysle zmocniť sa cudzej veci, pričom netreba, aby sa tento úmysel uskutočnil. U trestného činu

v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. b/ Tr.zák.(krádež), páchatel' sa bezprostredne po čine pokúsi uchovať si vec násilím, alebo hrozbou bezprostredného násillia. Doterajšia judikatúra NS SR tvrdí jednoznačne, že neočakávané vytrhnutie veci z ruky ešte nie je násilím a preto privlastnenie veci si tým, že sa jej páchatel' zmocní týmto spôsobom, ešte nie je lúpežou; za násillie by však už bolo treba považovať také počítanie páchatel'a, pri ktorom páchatel' prekonáva odpor napadnutého. Z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, osobitne vzhľadom na výpoveď samotného poškodeného, ktorý bol značne pod vplyvom alkoholu a ktorý na hlavnom pojednávaní nevedel vysvetliť, či vlastne došlo medzi ním a obžalovaným k nejakému soteniu alebo naťahovaniu a ani skutočnosť, či v ruke držal peňaženku, resp. iba bankovku, treba konštatovať, že prvostupňový súd potom postupoval správne, keď v zmysle zásady in dubio pro reo, t . j. v pochybnostiach v prospech obžalovaného vyhodnotil výpovede vypočutých svedkov a poškodeného, vrátane obhajoby obžalovaného a ustálil právnu kvalifikáciu tak, že v danom prípade i podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici konaním obžalovaného boli naplnené znaky skutkovej podstaty prečinu krádeže a nie zločinu lúpeže. O tom, či bolo násillie použité pred vytrhnutím bankovky, resp. peňaženky z ruky poškodeného tak, ako to uvádza okresný prokurátor v písomných dôvodoch svojho odvolania, musia byť jednoznačné a ničím nespochybniteľné dôkazy. Práve naopak, výpoveď samotného poškodeného je plná rozporov a nemožno preto konštatovať, že by v tejto súvislosti bola obhajoba obžalovaného, že k násilliu došlo až po odňatí 100-eurovej bankovky, vyvrátená. Z uvedených dôvodov preto právna kvalifikácia konania zodpovedá podľa názoru krajského súdu výsledkom dokazovania na hlavnom pojednávaní a preto prvostupňový súd postupoval správne, keď v danom prípade oproti podanej obžalobe prekvalifikoval konanie obžalovaného v zmysle zásady in dubio pro reo.

S poukazom potom na hore uvedené dôvody, treba konštatovať, že i trest, ktorý bol v danom prípade uložený obžalovanému, zodpovedá zásadám pre ukladanie trestu a nie je dôvod na to, aby bol akýmkoľvek spôsobom sprísňovaný. Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia podrobne rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu, resp. rozviedol tiež podrobne prítiažujúce okolnosti, ktoré viedli súd k uloženiu trestu vo výmere 12 mesiacov s tým, že obžalovaný bol správne zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, kde si má svoj trest vykonať.

S poukazom na hore uvedené dôvody senát krajského súdu dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné a toto v zmysle ust. § 319 Tr.por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny ďalší opravný prostriedok.